

ordet

Dansk-Svensk Forfatterselskabs litterære magasin
Danskt-Svenskt Författarsällskaps litterära magasin

nr 20

DSFS får ny hemvist

När Danskt-Svenskt Författarsällskap den 5 december år 2000 för första gången anordnade en bokreception – med visning och presentation av vad våra då cirka 130 medlemmar under året bidragit till bokmarknaden med – var det samtidigt inledningen på något nytt: tre litterära organisationer, Författarcentrum Syd, Internationella Poesidagarna och DSFS, hade kommit under samma tak i ett Litteraturens Hus. Ett sådant fanns tidigare varken i Sverige eller i Danmark. Något som många idag inte har klart för sig. Det är inte så länge sedan som Föreningen Litteraturhus Lunds styrelse deklarerade som sin målsättning »att Sveriges första Litteraturhus ska öppnas i Lund«. Liknande ambitioner finns i andra städer.

En som tidigt uttryckte sin entusiasm över vad som åstadkommit i Malmö var vår medlem Pia Tafdrup, som efter att ha besett lokalerna och hört mig berätta om huset och våra framtidsidéer utbrast: »Ett sådant hus borde även Köpenhamn ha«. Det gick några år innan den danska huvudstaden fick sitt Litteraturhus, men det kom således till först efter att Malmö fått sitt.

I nästan tolv år har vi hållit till vid Lilla torg, i den Hedmanska gården, där en gång i tiden den inte obekante handelsmannen och skriftställaren Haquin Bager huserade. Här har vi bland annat hunnit med att anordna ett otal bokreceptioner, några

årsmöten med publika inslag, en lyrikakut med författarveteranerna Carl Magnus von Seth och Vagn Steen, som gav vägledning till

Nostalgisk utblick från Loftet mot Lilla torg. Foto: Per-Olof Johansson.

poesiskrivande, och – i ett samarrangemang med Författarcentrum – lunchpoesi, som utbjöds från en lucka på Loftet till förbipasserande vid Skomakaregatan och Lilla torg (åtskilliga stannade för att lyssna). År 2005 invigde vi vårt dansk-svenska referensbibliotek, som vi byggt upp i huvudsak genom gåvor. Vi hade då också en idé om att i huset inrätta en skönt otidsenlig, mindre läsesalong, som kunde inbjuda till bekantskap med sådana böcker och författare, vilka de vanliga folkbiblioteken inte ansåg sig ha plats med eller intresse av. Av olika anledningar har den idéen inte kunnat förverkligas, därtill tvingades vi i föl avyttra en stor del av vår boksamling på grund av utrymmesbrist.

Varför nu detta tillbakablickande? Jo, eftersom Författarcentrum (FC Syd) sagt upp sitt hyresavtal med kommunägda Stadsfastigheter och vi i vår tur – liksom Poesidagarna (Lasse Söderberg) –

de tre organisationerna från i höst att gå skilda vägar och Litteraturens Hus inte längre finns kvar. Det är förstas väldigt sorgligt och inför uppbrötet kommer åtskilliga tankar och även självrannsakan. Vad kunde vi ha gjort bättre?

Vi kunde kanske ha varit bättre på att samarbeta, göra gemensamma arrangemang. Förutsättningarna har åtminstone funnits.

Låt oss nu istället se framåt. I augusti kommer vi att flytta vårt kansli från Lilla torg till Rådmanngatan 23 – ett kort stenkast från station Triangeln. Vi hyr där in oss hos Svenska Musikerförbundet, som även har Skådebanan som

andrahandshyresgäst. Någon form av samarbete kan vi nog förvänta oss med dem. Hursomhelst har vi inte mindre anledning än förr att se framtiden an med tillförsikt. Vår uppgift och våra ambitioner att på olika sätt sprida kunskap om och synliggöra litteratur och författare som så att säga finns nästgårds är ju oförändrade och i en värld där alltmer drunknar i mängden känns dessa nu angelägnare än någonsin.

Bengt Liljenberg

OM ORDET

Af økonomiske grunde måtte vi i foråret 2011 stoppe udgivelsen af Ordet, med nummer 19. Det ærgrede os meget. Uanset hvor meget vi lever i IT-tider, er der noget særligt ved et trykt tidsskrift. Vores økonomi består af medlemmernes kontingent, af et generøst bidrag fra Malmö stad, derudover af eventuelle tilskud fra fonde til konkrete arrangementer efter vores ansøgninger. Men økonomien kunne ikke blive ved at bære udgifterne til et tidsskrift.

I efteråret 2011 fik vi imidlertid tildelt to legatportioner fra Einar Hansens Forskningsfond som påskyndelse af vores arbejde for litteraturen på begge sider af Øresund. Det gør os i stand til at genoptage udgivelse af vores trykte tidsskrift.

I tomrummet efter nummer 19 tog bestyrelsesmedlemmet Per-Olof Johansson initiativ til at redigere en særudgave af Ordet på nettet; det var efter en spændende og alsidig bogreception i vinter i Malmö. Dette blev yderligere fulgt op med netudgaver efter Gustaf Munch-Petersen-dagen og efter August Strindberg-arrangementet på den svenske Ambassade i København samt bogreceptionen på Hovedbiblioteket i København dagen efter. Netudgaverne har en frisk aktualitet, som det trykte tidsskrift med længere produktionstid naturligvis ikke kan leve op til. Så i fremtiden vil vi nok lave flere netudgaver som aktualitetspræget supplement til det trykte, Ordet.

Netudgaven lægges med et link på hjemmesiden, www.dansk-svensk.com – som en del medlemmer allerede vil have set.

Helge Krarup

Maria Wine 100 år og andre fejring

Vi har i år benyttet lejligheden til at markere runde år: 100-året for Gustaf Munch-Petersen (1912–1938) blev fejret med et fint arrangement både om hans digtning, ved Asger Schnack og om hans billedkunst, ved Jan Torsten Ahlstrand. Arrangementet fik en yderligere dimension, idet Munch-Petersens datter, keramikeren Ursula Munch-Petersen og hendes familie var tilstede.

August Strindberg (1849–1912) døde for 100 år siden, og det affødte to arrangementer: Et på Teaterhuset Bastionen i Malmö, hvor Gunnar Syrén, Emy Storm och Göte Fyhring fremførte – i et arrangement af Bengt Liljenberg – en beretning om Strindbergs tid i København. Senere på den svenske ambassade i København, hvor Gunnar Syrén introducerede og skuespillerne fra Det kongelige Teater, Bodil Jørgensen og Hanne Hedelund opførte Strindbergs enakter »Den starker«.

Vi har planer om at fokusere på to 200-årsjubilæer: Johanne Louise Heiberg (1812–1890), dansk teaters grande dame i 1800-tallet; og Søren Kierkegaard (1813–1855), betydningsfuld filosof og ophavsmand til eksistentialismen.

Og i denne ånd har jeg lyst til her at nævne Maria Wine, 8.7.1912–22.4.2003. Hun blev født i Danmark, døbt Karla Maria Petersen, havde en frygtelig børnehjemsopvækst, men mødte Artur Lundkvist – tilfældigt eller skæbnebestemt? – i et dansk tog i 1936. De blev gift samme år, og hun flyttede til Sverige; de to boede sammen som berømt forfatterpar til Lundkvists død i 1991.

Opmuntret af Artur Lundkvist udgav hun sine digte med debut i 1943. Hun blev del af den svenske 40-talslyrik og er med i Erik Lindegrens og Karl Vennbergs *40-talslyrik* (1946). Siden blev det til mere end 30 digtsamlinger, memoirer o.a. I 2001 udkom *Dikter i urval 1942–2000*.

»Kärleken är ett genomgående tema i Wines diktning, den fria, erotiska, sensuella kärleken, hängivenheten, beroendet, men också komplikationerna. I de senare dikterna är makens sjukdom och död centrala teman. Den långa samvaron med Artur Lundkvist har hon skildrat i memoarboken *Minnena vakar* (1994)«, skriver Wikipedia.

»Det är många diktargenerationer som inspirerats av hennes rappt rytmiserade poem, formade på obunden vers. Den lätt glidande, fria formen har till exempel influerat Sun Axelsson och Birgitta Trotzig i deras respektive tidiga diktning. Birgitta Trotzig har framhållit Wines diktning, till exempel texten »Den långa dagen«, som en läsefrukt och inspirationskälla«, skrev Johan Persson i Svenska Dagbladet på Maria Wines 90-årsdag.

ORDET nr 20, september 2012
Årgång XIII

ISSN 1650-187X

Utges av Dansk-Svensk Forfatterselskab /
Danskt-Svenskt Författarsällskap
c/o Helge Krarup
Carstengade 64
DK-1770 København V

KANSLI:
Rådmanngatan 23 C
S-211 46 Malmö

WWW:
dansk-svensk.com

REDAKTÖR:
Helge Krarup

GRAFISK FORM:
Thomas Grundberg

TRYCK:
print24.com

REDAKTIONEN:
ordet@dansk-svensk.com

ORDFÖRANDE/FORMAND:
Helge Krarup
hk@johannesskolen.dk

VICE ORDFÖRANDE/NÄSTFORMAND:
Monica Braw
brawmonica@gmail.com

ANSVARIG UTGIVARE:
Bengt Liljenberg
bengt.liljenberg@gmail.com

Med stöd från Malmö Kulturnämnd

Malmö stad

och Stiftelsen Einar Hansens Forskningsfond

Danskt-Svenskt Författarsällskap bildades i september 1995 och har till syfte att verka för utveckling och fördjupning av kontakterna mellan de litterära yrkesutövarna i Danmark och Sverige samt för ett vidgat och förbättrat litteraturutbyte mellan de båda länderna.

Översätterens valg

Jonas Rasmussen har fra dansk til svensk oversat bl.a. Simon Fruelund, Morten Søndergaard, Søren Ulrik Thomsen, Claus Beck-Nielsen og Knud Muncks biografi om Michael Strunge.

E-mail interview med Jonas Rasmussen ved Helge Krarup.

Helge Krarup: Hvad fik dig til at begynde at oversætte fra dansk til svensk?

Jonas Rasmussen: Båda mina föräldrar är från Danmark, från Holbæk, så jag har alltid haft det danska språket nära inpå mig. Jag själv är född och uppvuxen i Sverige, och mitt litteraturintresse tog fart sent – först i femtonårsåldern. Dessförinnan läste jag bara vad jag tvingades läsa i skolorundervisningen. Jag hade läs- och skrivsvårigheter och ett uselt självförtroende när det kom till text. Men jag började läsa – frivilligt – och skriva »dikter« ungefär samtidigt. Senare läste jag till bibliotekarie, tog en magisterexamen i Litteraturvetenskap och ytterligare en i Litterärt skapande, vid Lunds universitets författarskola.

Jag hade under några år skrivit recensioner om nytgivna böcker åt svenska Bibliotekstjänst, när jag fick en diktsamling av Lars Skinnebach skickad till mig av dem, utgiven på svenska av Modernista 2005. Och då tänkte jag lite övermodigt: »Det här kan ju jag också göra!« Jag började så smått leta efter riktigt bra dansk litteratur som inte var utgiven på svenska, och det första jag började brinna för var Christina Hesselholdts Trilogien. Hesselholdt var redan utgiven på svenska Kabusa förlag, och jag ville ju inte konkurrera med hennes mycket skickliga översättare Ninni Holmqvist, så jag började med att fråga mig för på förlaget varför de inte gett ut hennes första böcker, om det fanns något intresse samt om Holmqvist helst ville översätta dessa tre korta punktromaner själv, men förlaget var inte intresserat.

Nu visste dock Kabusa vem jag var och bara någon månad senare kontaktade de mig och bad mig översätta Claus Beck-Nielsens Selvmordsaktionen. Det skulle göras på några månader och jag jobbade just då heltid på Malmö Stadsbibliotek, så först tackade jag nej, men efter lite förhandlande om deadlinen skrev vi kontrakt och jag kom igång. Och sedan var det hela i rullning.

H.K.: Har du selv valgt de bøger, du oversætter?

J. R.: Jag söker i regel själv upp riktigt högkvalitativ dansk poesi eller prosa och försöker själv hitta svenska förlag åt dessa böcker och författarskap. På så sätt har jag haft nöjet att få introducera ett flertal danska författare för de svenska läsarna, och flera står på tur ... Av de sju monografier som jag idag har översatt har jag valt fyra själv, och av de fem böcker – en prosa, fyra poesi – som just nu

är i någon form av process har jag valt alla själv eller i samråd med författaren. Jag ser att det blir mer och mer poesi, och att det framöver kommer bli fler kvinnliga författare.

Det är förstås fantastiskt att själv få välja vad man vill jobba med för texter, men då finns ju heller inga garantier för att man lyckas hitta något svenskt förlag. Inbäddat i friheten ligger alltså ofta även ett stort mått av osäkerhet. Exempelvis kan nämnas att det tog fem år för mig att hitta ett svenskt förlag som ville ge ut min färdiga översättning av Simon Fruelunds Borgerligt tusmørke.

Jonas Rasmussen. Foto: Per-Olof Johansson

Men jag visste hela tiden att en så bra bok förr eller senare kommer hitta rätt, och en bok med sådana kvalitéer tål att väntas på! Jag misstänker att en stor anledning till att jag i år tilldelades ettårigt arbetsstipendium från Författarfonden, är att jag faktiskt försöker berika den svenska läsaren med högkvalitativ litteratur som han/hon annars inte skulle läsa.

H.K.: Har du et samarbejde med de forfattere, du oversætter?

J.R.: Jag har haft turen att arbeta med författare som 1) är i livet, 2) har varit villiga att svara på frågor och diskutera problem och 3) har varit oerhört ödmjuka, trevliga och förstående inför vad man tampas med som översättare. Jag har alltså ett tätt samarbete med de författare jag har översatt. Vi mailar och träffas personligen. Jag är ju mån om att även författaren ska bli nöjd med den svenska boken; det är ju trots allt han eller hon som står angiven som författare till de ord jag skriver.

Eftersom jag även arbetar som skrivpedagog (adjunkt i Kreativt skrivande vid Högskolan Kristianstad), men bara med nätkurser, så består mitt »kontor« och mina »kollegor« till stor del av dem jag har kontakt med via internet. Facebook fungerar således faktiskt ofta som plattform för flera av mina yrkeskontakter: Jag kan chatta en halvtimme med Simon Fruelund om något visst problem som har dykt upp eller med svenska förläggare om kommande framträdanden; meddela mig till Pia Tafdrup om hur de närmaste planerna ser ut; snacka skit ett tag med Morten Søndergaards tyska översättare eller varför inte, under en kaffepaus, passa på att fråga en av agenterna på Gyl dendal Group Agency hur det ser ut med rättighe-

terna till Amalie Smiths senaste diktsamling. Jag är övertygad om att ett tätt samarbete med författaren resulterar i bättre svenska böcker. Vid ett gott och kreativt samarbete uppstår också ett ömsesidigt förtroende mellan författare och översättare, och jag har av flera författare fått höra att »om jag ska ge ut fler böcker i Sverige så är det du som ska översätta dem«. Det är förstås väldigt smickrande, och så har jag svårt att tänka mig att författarna hade sagt om jag hade hållit mig på min kant. Kontakten med författarna visar att jag är engagerad i deras verk och tar mitt uppdrag på stort allvar. Detta inte minst vid de tillfällen då jag själv har sökt upp och översatt deras verk.

I något fall har den i inledningen professionella relationen med en författare sakta övergått till varm vänskap. Søndergaards författarskap har jag jobbat med i olika sammanhang sedan 2008, men först 2012 kom hans första hela diktsamling ut på svenska (Ett steg i rätt riktning, Råmus förlag). Vi har långa mailkorrespondenser rörande varje enskilt projekt och vi träffas då och då: i Helsingborg, i Köpenhamn, i Malmö, i Lund; vi har gått på teater och på konstutställningar tillsammans och träffat varandras familjer; vi har haft framträdanden tillsammans, och flera är inplanerade – på bokfestivalen i Kristianstad och Bok- och biblioteksmässan i Göteborg. I september kommer Søndergaard och jag resa till Pietrasanta (Italien) en vecka (jag har fått ett resestipendium från Författarfonden) för att tillsammans göra ett urval ur samtliga av hans diktsamlingar, för att försöka jobba fram en svensk antologi av hans författarskap. Återstår att se om vi kan hitta något svenskt förlag till en sådan ...

H.K.: Hvori består forskellen mellem at oversætte digte og prosa?

J.R.: Generellt skulle man väl kunna säga att prosa är enklare att översätta, helt enkelt för att det inte är lika viktigt att varenda assonans, allitteration, betonad och obetonad stavelse känns rätt i förhållande till originalet, men det är i alla fall för mig så oerhört tidskrävande att översätta prosa att själva arbetstiden i sig kan bli ett hinder. Förvisso är de romaner jag hittills har översatt - Claus Beck-Nielsen och Simon Fruelund - också väldigt komplexa och stilistiskt finkalibrerade, så kanske den enda egentliga skillnaden är omfånget och arbetstiden. Att vara småbarnsförälder och ha en anställning utöver översättandet gör ju att tiden för översättning är relativt begränsad för mig. Jag har vid flera tillfällen hittat danska romaner som jag verkligen har velat översätta, men jag har dragit mig för att sätta igång för att jag vet att det förmodligen kommer handla om flera års jobb. Och så har det kommit en fantastisk diktsamling emellan som jag inte har kunnat låta bli, och då har prosan hamnat i kölvattnet. Jag är oerhört plikttrögen och snudd på patologiskt strikt mot mig själv, så jag trivs med det snävt avgränsade och kringskurna som en diktsamlings form erbjuder. När jag själv väljer blir det alltså ofta en stilistiskt intressant diktsamling som kräver hela min koncentration, men under en överskäddigt tid.

Boknytt från medlemmarna

Kirsten Ahlburg

Danske udgivelser:

Gro skater, forlag Spf, maj 2011, børnebog. — Gro redder Liv, Spf, maj 2011, børnebog. — Maya Fridan er clairvoyant – er du? Forlaget Lemuel books, juni 2011, voksen fagbog. — Nice eller nederen, forlaget Turbine, juni 2011, ungdomsbog. — Luksusdyret Lulu, forlaget Wisby og Wilkens, august 2011, billedbog. — Nålen i høstakken, forlaget Wisby og Wilkens, august 2011, billedbog. — Kok i tv, forlaget Spf, voksen læselet roman, august 2011. — Noget om lege, forlaget Spf, oktober 2011, læs og forstå hæfte. — V – V for vegetar, forlaget Spf, oktober 2011, ungdomsbog. — De mindste quizzzer 3, forlaget Spf, oktober 2011, quizbog. — Lyset der ikke ville gå ud, forlaget Turbine, november 2011, billedbog. — Nis og anden, forlaget Spf, november 2011, børnebog. — Nis i Tivoli, forlaget Spf, november 2011, børnebog. — Fif er en fe, forlaget Spf, december 2011, læs lydret bog. — En fin tur, forlaget Spf, december 2011, læs lydret bog. — Bo på museum, forlaget Spf, januar 2012, børnebog. — Bo i kano, forlaget Spf, januar 2012, børnebog. — De lidt større quizzzer 3, forlaget Spf, april 2012, quizbog. — Tora på jagt, forlaget Spf, maj 2012, børnebog. — Tora i kamp, forlaget Spf, maj 2012, børnebog. — Fire, forlaget Spf, maj 2012, børnebog på let engelsk. — A hero, forlaget Spf, maj 2012, børnebog på let engelsk. — Toget, forlaget Spf, maj 2012, voksen roman læselet. — Forandringer, forlaget Mellemgaard, juli 2012, voksenroman. — Nice eller nederen 2, forlaget Turbine, november 2012, ungdomsbog.

Svenske udgivelser maj 2011 til december 2012:

Super Sofie och systertjuven, Turbineforlaget, maj 2011, billedbog. — Alva skejtar, Nypon Förlag, august 2011, børnebog. — Alva räddar Sara, Nypon Förlag, august 2011, børnebog. — Äger eller suger, Turbineforlaget, april 2012, ungdomsbog.

Se iøvrigt www.kahlburg.dk

Jan Torsten Ahlstrand

Gösta Adrian-Nilsson. Modernistpionjär och outsider. Carlsson Förlag, Stockholm. December 2012. Fackbok/Biografi.

Våren 2011 var författaren gästkurator för en stor retrospektiv utställning på Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, över konstnären Gösta Adrian-Nilsson (1884-1965). Utställningen visades under sommaren 2011 även i Malmö konstmuseum och under hösten-vintern 2011/12 i Norrköpings konstmuseum. Den kommande biografien, som anknuter till utställningen, är baserad på författarens mångåriga forskning kring pionjären GAN och modernismen i Sverige.

Benny Andersen

Nu og da, Borgens forlag, 2011, digte.

»Benny Andersens varemærke er det spændstigt underspillede, lurendrejerhumoren (der nu og da også kan være skarpt spiddende), ordlegene, og så en umiddelbar enkelhed, der langtfra er enkel at gøre efter.« Mikkel Bruun Zangenberg, Politiken.

Ævl og løgn om islam, Borgens forlag, efteråret 2012, prosa.

Lise Andersen

Vejen til Lee, forlaget Queenswood – en selvbiografi om min søsters sygdom og død; maj 2011.

»Med en på én gang nøgtern og følelsesladet præcision beskriver Lise Andersen, hvordan man som pårørende aner, hvor det hele bærer hen... og undervejs blev jeg både rørt, glad og forløst.« Lene Høg, Nordjyske Stiftstidende

Nanna – et andet liv, Turbine Forlaget, marts 2012. En biografisk roman om en pige med en kromosomdefekt. »Mange af vore familier vil kunne genkende situationer beskrevet i bogen, ikke bare alle symptomerne og fortvivlelserne der bliver fortalt, men også problemerne med sygehuse, kommuner og andre fagfolk. Den er velskrevet. Jeg synes, det er fantastisk, at man også får indblik i pigens egen fortælling og oplevelser. Det tror jeg, er sjældent for handicapområdet.« Mette Green-toft, formand for foreningen Williams syndrom.

Det lille barn, e-bog, Forlaget Underskoven, maj 2012. En håndbog til nye forældre - om amning, gråd, prutter og gylp, hvad er det lige, man gør?

Fingerveje, Forlaget Ragnarok, digtsamling til udgivelse i efteråret 2012.

Ursula Baum Hansen

Charlotte Link: Tilbederen. Mrs. Robinson, 2012. Spændingsroman, fra tysk.

Stephan Orth og Antje Blinda: Beklager vi ramte ikke landingsbanen. Sohns forlag, 2012. Humoristisk bog om flyveoplevelser, fra tysk.

Erik Larson: I Ondskabens Have. Turbulenz, 2012. Dokumentaristisk bog om en amerikansk ambassadørfamilies ophold i Berlin i årene 1933–37 og nazismens fremmarch; fra amerikansk.

Christoph Poschenrieder: Spejlkassen. Rosenkilde og Bahnhof, efteråret 2012. En journalist finder fotoalbums med datoer og begivenheder fra 1. Verdenskrig; fra tysk.

Roger Moore og Gareth Owen: Bond om Bond. Nyt Nordisk forlag, efteråret 2012. Roger Moore fortæller om de skuespillere, der har spillet 007, fra engelsk.

Erik Larson: Djævelen i Den Hvide By. Turbulenz, efteråret 2012. En dokumentarisk beretning om Chicago i årene omkring Verdensudstillingen i 1893; fra amerikansk.

Anne Marie Bjerg

Oversættelser til dansk fra svensk

Agneta Pleijel: Søster og bror 2011. Romanen er tredje og sidste del af en trilogi, hvis foregående dele er: Dronningens kirurg 2007, samt Kongens komediant 2009. Også oversat af mig. Alle på Gyldendal. Juni 2011.

Selma Lagerlöf: Køresvenden (Körkarlen, 1912). Nyoversættelse efter den tekstkritiske bogudgave 2009, første bind i det planlagte digitale Selma Lagerlöf-arkiv. Gyldendal. November 2011

Carl-Henning Wijkmark: Jægerne på Karinhall. April 2012. Forlaget Møller. Forfatterens debutroman.

Kerstin Ekman: Grand final i gøglerbranchen. August 2012. Gyldendal.

Lise Bostrup

Lærebøger

Dansk er svært – men du skal nok få det lært. — Dansk udtale for udlændinge, Forlaget Bostrup 2012. — Aktivt dansk: en begynderbog i dansk for udenlandske studerende. Ny opdateret udgave med nye illustrationer, Alfabeta 2012. — Aktivt dansk - Grammar and Word List for Beginners, (med Kim Andersen). Ny opdateret udgave, Alfabeta, udkommer efteråret 2012. — Aktivt dansk – Grammatik og udtale på hollandsk, (med Hanne Janssen). Forlaget Bostrup, udkommer efteråret 2012.

Ordbøger

Dansk-engelsk ordbog for udlændinge med W. Glyn Jones og Kirsten Gade Jones. Forlaget Bostrup 2011, 2. oplag 2011. — Engelsk-dansk ordbog med W. Glyn Jones og Kirsten Gade Jones. Forlaget Bostrup, udkommer efteråret 2012. — Bulgarsk-dansk ordbog med Vladimir Stariradev. Forlaget Bostrup, 2011. — Dansk-polsk ordbog med Katarzyna Strezanka. Forlaget Bostrup, udkommer efteråret 2012.

Sproglig bearbejdning

H. C. Andersen: Livet er det dejligste eventyr. Forlaget Bostrup, 2011. — H. C. Andersen: Sølv-mønten. Forlaget Bostrup 2011 (også på engelsk i W. Glyn Jones' oversættelse). — H. C. Andersen: Nissen hos den gamle købmand. Forlaget Bostrup, 2011. — H. C. Andersen: Eventyr fra glemmebogen. Forlaget Bostrup, udkommer 2012 (også på engelsk i W. Glyn Jones' oversættelse). — H. C. Andersen: The Garden of Eden. Forlaget Bostrup 2011, (W. Glyn Jones' oversættelse af Et blad fra himlen, redigeret af L.B.). Forlaget Bostrup 2010.

Trygve Bång

Modersuggan och det osynliga lort-Sverige, Frivolt förlag, september 2012. Facklitteratur/samhällsdebatt. »En högtintressant och oroväckande redogörelse för en industris katastrofala rovdrift på naturen, en industri som bara haft ett mål för ögonen: lönsamhet.« Ivo Holmqvist, professor em. i skandinavisk litteratur.

Bo Gentili

Lång väg att gå: Berättelser från en uppväxt i Malmö. Kika Förlag, hösten 2012. När Michel de Montaigne någon gång på 1570-talet satte sig ner för att skriva sin historia fann han att han inte bara berättade den, han skapade den också. Bakom varje bild av sig själv en ny bild, en oändlig räckvidd av bilder som han hade att välja mellan. Jag tänker mig att man skulle kunna betrakta sitt liv som ett landskap vilket man genomströvar i minnet. Berättelsen om ett liv är bara en av många olika vägar genom detta landskap. Man väljer sin väg. Man väljer inte bara sitt liv, man väljer också berättelsen om sitt liv.

»Fascinerande minnesbilder«, skriver Jan A. Johansson i Skånska Dagbladet, »... Gentilis charmiga, ömsinta och en aning vemodiga minnesbok ...«

Ulrikka Gernes

Flosset opus for strygere og blæsere, digte, Gyldendal, september 2012. Ulrikka Gernes' 11. digtsamling.

Thomas Grundberg

Översättningar från engelska till svenska Myteriet på Bounty av John Boyne, Bazar, september 2012.

Dagbok för alla mina fans: Mannys manöver av Jeff Kinney, Bonnier Carlsen, september 2012.

Britta Helbek

Pigen fra Stettin, Forlaget Attika, august 2012, første del af den skønlitterære roman.

Året er 1931 i byen Stettin i Tyskland, der er »på knæ« efter første verdenskrig, mens Hitlers regime vinder frem. Denne første del af romanen omhandler tidsperioden 1931–1942. Madalina er seks år gammel da hendes far dør. Hun lever i en ganske almindelig tysk familie, der skal have en hverdag til at hænge sammen på godt og ondt med afsæt i de dagligdags, de kulturelle, de sociale og de politiske vilkår, der er i spil. Både i familien og omkring dem. Romanen er skrevet, på baggrund af samtaler med forfatterens egen mor og en nu afdød moster, med en blanding af fiktion og virkelige hændelser.

Hans Janstad

Medverkat i boken: Skåre – då och nu: Bilder och berättelser, Skåre byalag, 2011.

Och skrivit boken Erasmie: med ljuset som drivkraft, som handlar om konstnären Torsten Erasmie på Vik, Galleri Viken, 2012.

Susanne Jorn

Dagugleøjne, Udvalgt poesi 1970–2010. Ved Lars Bukdahl, politisk revy, maj 2011.

Ikke nu, men nu, digte, EC Edition, april 2012

Lis Vibeke Kristensen

Kastraterne, Forlaget Modtryk, august 2012. Roman.

Komponisten Claus stod foran et internationalt gennembrud, da han blev udsat for et overfald, der var tæt på at koste ham livet. Efter to års pause er han tilbage i kampen, nu som deltager i en international workshop på en lille fransk klippeø. Claus og hans kolleger skal forvandle øen til musik, men øen har sine egne love og bærer på sine egne hemmeligheder. Før de ved af det er Claus og hans kæreste Lilith overhalet indenom af kræfter, de ikke kan styre. Fortid og nutid mødes i en historie om misbrug og svigt og hævn, med et persongalleri, der spænder fra internationale sangstjerner til øens outsiderkunstner.

Tuija Nieminen Kristofersson

Medverkar i 32/2011, Bonniers, 2011, lyrikantologi som är en återblick på 2000-talets första decenniets svenska poesi, samt i Mujeres en el Norte – trece poetas suecas – tretton svenska kvinnliga poeter på spanska, Devenir, 2011, lyrikantologi med förord och översättning av René Vázquez Díaz. Bland medverkande finns Åsa Maria Kraft, Ann Jäderlund, Kristina Lugn, Ida Börjel, Katarina Frostensson, Marie Lundquist och Eva Ström.

Även i antologin Människan är större, Skåne Stadsmission, 2012. Andra medverkande är bl.a. Tomas Tranströmer, Fredrik Ekelund, Björn

Ranelid, Mary Andersson, Jenny Berthelius, Sigrid Combüchen och Torbjörn Flygt.

Anders Källgård

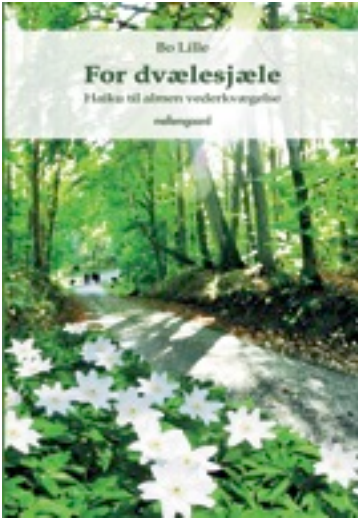
Till Sankt Helena, Carlssons bokförlag, september 2011. Facklitteratur. Boken har undertiteln Neso-filens resa till Napoleons sista ö och handlar om hur författaren, som är nesofil (ö-älskare), reser med postbåt till den isolerade ön Sankt Helena i Sydatlanten. Napoleon, som dog på ön 1821, är en ständig medresenär, och det blir en bildningsresa i tid och rum, med besök även på Elba och andra öar.

»En ovanligt vacker och synnerligen välmatad skildring.« Torgny Nordin, Svenska Dagbladet,

Se även: www.insula.se

Elisabeth Levy/ Harry Ahlberg

Elisabeth Levy: Tårer er ikke noget man kan købe på apoteket: Prosa, digte og en psykologs refleksioner. Redaktion Harry Ahlberg. Forlaget Underskoven, 2012. Harry Ahlberg redigerar sin hustrus efterlämnade litterära arbete. Elisabeth Levy var flyktning i Sverige under andra världskriget och lärde sig snabbt att båda tala och skriva svenska. Hon tog sin psykologexamen vid Köpenhamns universitet 1954. De åren var det svårt för nya psykologer att få fast arbete i Danmark. Men som svensktalande fick hon jobb som psykolog vid en ungdomsvårdsskola fem mil från Helsingborg. Där blev hon vän med och rådgivare för sjuttio prostituerade flickor. Sedan arbetade hon många år i Stockholms barnavårdsnämnd. Som utbildad psykoanalytiker återvände hon så till en tjänst på Danmarks första ungdomspsykiatriska avdelning på ett köpenhamnsjukhus. Hon deltog flitigt i den politiska debatten och var med natten då radikala kvinnor ockuperade Grevinde Daner-stiftelsens hus som skyddsvärn för misshandlade kvinnor.

Bo Lille

For dvælesjæle: Haiku til almen vederkvægelser, 2012

*Lufte tyk af ro
Skoven sejler på søen
stille som en sjæl*

Tomas Löfström

Den siste resenären. Torgny Sommelius: en biografi, Carlsson Bokförlag, Augusti 2012. Torgny Sommelius har kallats den siste resenären i den svenska litteraturen. Han färdades ensam genom världen med skrivmaskin och kamera och utgav fyra omdiskuterade reportageböcker från Jugoslavien och Indien innan han omkom i en mystisk flygolycka på Trinidad 1963. Torgny Sommelius, född 1928 i Helsingborg, tillhörde kretsen av litterära vagabonder. Samtidigt var han en avvikare. Begåvad, engagerad, romantisk, följde han ett eget spår. Ingen annan har skrivit så starkt om Resenärens ensamhet och resandets dramatik. Ingen annan har rört sig så obehindrat mellan reportage och berättelse, dokumentär och fiktion.

Se www.tomaslofstrom.com

Maria Marcus

Dame med stol, Tiderne Skifter, 2012. Maria Marcus er psykioterapeut, og bogen henvender sig både til dem, som har et handicap – og til alle de normale, som har brug for at få lidt lys på et tabuområde. Den diskuterer det offentlige system, den introducerer begreber som PTG, Posttraumatisk Vækst, samtidig med at den skildrer dagligdagens små og store detaljer – et liv fyldt til randen med oplevelser. Her kommer ikke en kørestol med en dame. Her kommer en dame med stol.

Karin Nyman

Översättning till svenska

Lene Kaaberbøl: Eldprovet, Rabén och Sjögren, 2011.

Lene Kaaberbøl: Viridians Blod, Rabén och Sjögren, 2012. De två första böckerna i Vildhexseri-

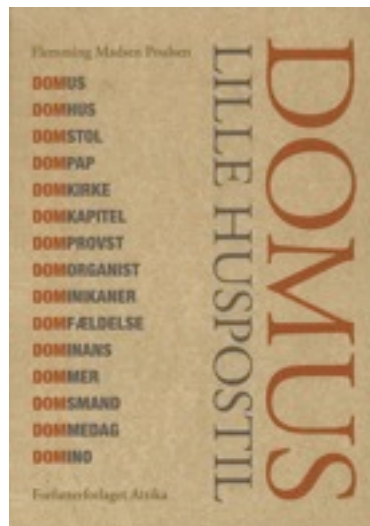
en. Jag kommer i tur och ordning att översätta de fyra återstående delarna i serien. Janne Teller: Om det var krig i Norden, Lilla Piratförlaget, 2012.

Bertil Pettersson

Varför är senapen blå? e-boksförlaget Pupill, 2011. Enman, med fotoillustrationer av Louise Nessim, e-boksförlaget Pupill, 2012.

Flemming Madsen Poulsen

Domus. Lille huspostil. Forfatterforlaget Attika, digte og fotos, november 2011. Domus er en lyrisk/praktisk indkredsning af et usynligt begreb, og digtene er de synlige manifestationer heraf. Hvert digt kan opfattes som et signalement af et af aspekterne ved et hus/hjem. Centralt står menneskets »sjælelige« forhold til genstande og rum i et hus. Domus kan være en konkret bygning, en konkret lokalitet, men det kan også være en tilstand. Digtsamlingen er på bedste leksikalsk vis er inddelt i afsnittene Eksterniteter, Installationer, Interniteter og Inventarium.

Jonas Rasmussen

Under pseudonymen Frank W. Lorenzen: Post scriptum, monografi, Trombone förlag (Epifysikserien), hösten 2012.

Översättningar: Søren Ulrik Thomsen: Skakad spegel, ellerströms förlag (2012). Diktsamling. Morten Søndergaard: Ett steg i rätt riktning, Råmus förlag (2012). Diktsamling. Simon Fruelund: Borgerlig skymning, Lethe förlag (2012) Kort-/punktroman.

Om Morten Søndergaard: Ett steg i rätt riktning: »... I Rasmussens fina version driver dikten smidigt framåt ...« och »Det är helt enkelt inte en dag för tidigt med en svensk introduktion av Morten Søndergaard.« Ann Lingebrandt, Helsingborgs Dagblad.

Om Morten Søndergaard: Ett steg i rätt riktning och Søren Ulrik Thomsen: Skakad spegel: »Två

nyutgivna diktböcker presenterar två genialiska danska poeter och en väldigt duktig översättare till svenska.« och »Och bägge böckerna är alltså återgivna av samma duktiga översättare, Jonas Rasmussen. Han ska ha stort beröm för sitt skarpa arbete. Ljudbilden på svenska är något torrare än i originalet, men det gör ingenting alls eftersom han så väl lyssnat in minimala rytmiska skiftningar och därför är både trogen och övertygande, på ett sätt som verkligen berör.« John Swedenmark, Arbetaren.

Dorthe Emilie Røssell

Et strejf af rosmarin, Forlaget Siesta, 2011, roman. Undervejs, mellemgaard, 2011 – noveller. Eftertid, mellemgaard, 2012 – fortsættelse af Jeg brød et løfte, 2007, barndomserindringer fra besættelsen 1940–45. Rumle samler på venner, mellemgaard, 2012 – børnebog for 4–6 årige. Bidrag i 117 stemmer om drømme og visioner, Forlaget Epigraf – antologi, august 2012.

Carl Henrik Svenstedt

Kvinnan i församlingen: En pingstpastors bekännelser. Boken är färdigskriven, manus cirkulerar nu till de pryda svenska bokförlagen. Den är grymt erotisk och det är i vårt land inte politiskt korrekt. Kanske kan jag få tips om några glada danska förläggare, det är ju dit vi vänder oss när moralismen slår till här? Jag har haft stort nöje av att äntligen skriva en sådan skröna – och den hör till det bästa jag gjort!

Gunnar Syrén

Två juvenila sångspel. Med sångtexter av Gunnar Wennerberg. Här är gudagott att vara och Elefantens kärleksliv. Gidlunds förlag, Juni 2011. Dramatik. En utgivning i bokform av två sångspel som jag skrev och själv spelade i när de framfördes med premiär i Köpenhamn 1997 resp. 2003. Föreställningarna inspirerade mig också till en fackbok om Gluntarne som teater, utgiven på samma förlag, 2009.

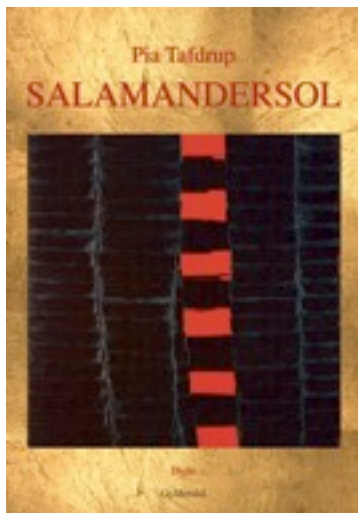
Søren Sørensen

Francesco Petrarca: Canzoniere, Sangenes Bog. På danske vers og med kommentarer, Multivers, maj 2011, oversat lyrik (fra italiensk). »Den første komplette Canzoniere på noget nordisk sprog. I Danmark har Petrarca's digtning været så godt som ukendt, uanset dens gennemgribende betydning for europæisk kultur de seneste 650 år. Nu kan vi nyde hans vigtigste værk på dansk i en mageløs oversættelse.« Lars Bonnevie, Weekendavisen. »En imponerende litteraturhistorisk danselse og en stor personlig erfaring med den tidløse del af poesien's håndværk.« Rune Engelbreth Larsen, Politiken.

Ellekrogslegier. Det Poetiske Bureaus Forlag, maj 2011. Lyrik (elegier og sonetter). »To ting kendetegner Søren Sørensen som digter. Det er hans

viden og hans perfektionisme.« Ole Møller, Frederiksborg Amts Avis.

Tre sole er ikke for meget: Danske digtere i Italien, mellemgaard, september 2011. Lyrik. Antologi. En antologi over 200 års poetiske indtryk fra Italien med de fineste danske lyrikere fra Schack Staffeldt til Pia Tafdrup. »En fascinerende udgivelse, der giver et fint indblik i dansk litteratur og kulturforståelse – en hyldest til poesien.« C.A. Dyrehauge. »Vi får adgang til en veritabel guldgrube.« Johan Rosdahl, Dansk lærerforeningen.

Pia Tafdrup

Salamandersol. Digte, Gyldendal, 2012. 60 digte, som kaster lys tilbage, men også rækker ud mod fremtiden som brændpunkt. Et digt for hvert år, fra 1952 til 2011, fra de første kaotiske sansninger, over den gradvise opdagelse af verden og dens mangfoldighed, af sproget, dets muligheder og udfordringer; om en barndom på to gårde, skolegang, pubertet, litteratur, fremtidsplaner, rejser, ophold i Thy-lejren, rockmusik, studier, politik, kærlighed; om at blive digter, mødet med andre forfattere, få to sønner, blive ældre og have gamle forældre, se gentagelser, sætte sig spor og forstå sin plads i tidens gang. Salamandersol udgør sammen med Hvalerne i Paris, Tarkovskijs heste og Trækfuglens kompas en kvartet.

Anne Marie Tetevide

Oversættelser fra svensk:

Ulf Peter Hallberg: Livets mening og andre bekymringer, Batzer, 2012, en kunstnerroman. På Teaterslottet (Dramaten) er to personer indespærrede, Erland Josephson og forfatteren, og i løbet af en nat diskuterer de skuespil kunsten som metier, som udfordring, som tilflugt og sandhed og løgn. En morsom og filosofisk roman, både for teater-tossede og os, der bare nyder en skarp iagttagelse og formulering.

Per Ole Persson: Jaco. Batzer, udkommer efteråret 2012. Debutroman, der udforsker den unge hvide mands forhold til mennesker i den tredje verden, her Østtimor, en grum historie.

Min vej ind på det svenske bogmarked

Kirsten Ahlburg

I forsommeren i år fandt jeg ud af, at jeg var kommet på listen over de forfattere, der var mest udlånt på de svenske folke- og skolebiblioteker. Jeg blev rigtig glad, for det viste sig, at der var over 125.000 udlån af mine bøger om året, og det må jo være tegn på, at det, jeg skriver, fænger i Sverige. Der var fire andre danske forfattere med på listen – bl.a. H.C. Andersen (uden at jeg på nogen måde skal sammenligne mig med ham).

Jeg er forfatter til børne-, ungdoms- og voksenbøger, og det er mine børne- og ungdomsbøger, der har ramt plet i Sverige. Det hele begyndte med, at jeg i 2004 fik udgivet en enkelt børnebog. Det hørte jeg ikke meget til. Men så nogle år senere i 2008 kom der hul på det svenske marked takket være det danske forlags ihærdige arbejde. Det var ved udgivelsen af nogle bøger for begynderlæsere - Bobøgerne, som i mange år har været populære her i Danmark. De blev straks en succes i Sverige, og et pænt salg gjorde, at der i alt blev udgivet 16 bøger i den serie – på svensk kaldet Noa-bøgerne. Disse bøger udkom på forlaget Hegas.

Senere startede forlaget Nypon op, og de udgav endnu flere af mine børnebøger. Jeg havde under samarbejdet med de to svenske forlag mange specielle oplevelser. Bl.a. fandt jeg ud af, at børnebogsforlagene i Sverige havde helt andre holdninger end i Danmark. Der skulle gerne være en morale. Noget børnene kunne lære noget af, og der var visse ting, man bare ikke kunne nævne. Derfor var der flere af mine bøgers indhold, der måtte indrettes efter svenske forhold og have en helt anden slutning, og flere der blev helt afvist. Det var lidt svært at acceptere i starten, men nu ved jeg cirka, hvad det er, de vil have i Sverige, og nogle gange er ønskerne hos de danske og svenske forlag så forskellige, at mine bøger må skrives i en svensk og en dansk udgave. Visse emner, som vi skriver om herhjemme i Danmark kan ikke komme på tale. F.eks. skrev jeg, at en storesøster i en børnebog røg cigaretter i smug. Det ville slet ikke gå at skrive om det i en svensk børnebog, fik jeg at vide.

Hos forlaget Turbine, som også havde en afdeling i Sverige, blev børnebogen Super Sofie og søstertyven, der var blevet anmeldt som en moderne Pippi bog udgivet i Sverige. Bogen havde jeg skrevet sammen med min 20-årige søn. Der var masser af sjov og

ballade i den, og her var det fra forlagets side ok, at der ikke var nogen morale. Alligevel fandt anmelderne i Sverige en slags morale om søstersammenhold i bogen, og så var de godt tilfredse.

Senest har jeg fået udgivet en ungdomsbog på forlaget Massolit. Den danske titel er Nice eller nederen og bogen er for tween piger på 10-12 år, som er på vej ind i puberteten. På svensk hedder bogen Äger eller suger, og forlaget siger, at den er en succes. Faktisk så stor en succes, at jeg til bogmessen i Göteborg skal interviewes om bogen af den svenske Godmorgen tv-vært Magnus Utvik. Under alle omstændigheder glæder jeg mig til at komme til den svenske bogmesse og fysisk møde mine samarbejdspartnere.

Ved den svenske bogmesse er forlaget Mellemgård også repræsenteret, og de lægger min nye roman Forandringer for kvinder på 45+ frem på udstillingen. Så håber jeg, at der kan komme et samarbejde i gang med et svensk forlag, så jeg også kan udgive mine voksenbøger i Sverige.

Jeg har under processen ikke haft kontakt med nogen af oversætterne. Den del står de svenske forlag for, men jeg har alligevel anskaffet mig en svensk-dansk og dansk-svensk ordbog, for det har vist sig, at der i min mail korrespondance med de svenske forlag tit er ord, jeg ikke kan gætte mig til. Jeg har i mange år været lidt svensk-forskrækket, fordi jeg synes, det er svært at forstå, hvad der bliver sagt, men nu håber jeg, at den forskrækkelse bliver gjort til skamme, når jeg i september rejser til Göteborg og taler med de forlag, som har udgivet mine nu 31 bøger på svensk. I Danmark har jeg udgivet over 250 bøger, så der er lang vej endnu, inden alle er oversatte. Men det har jeg nu heller ikke nogen ambitioner om.

Svensk i dansk gymnasi- um og dansk i svensk

Hvad kræves der i vores to landes gymnasie-undervisning m.h.t. kendskab til det andet lands litteratur og sprog?

I Bekendtgørelsen for danskundervisningen i det danske gymnasiet står: »Eleverne skal kunne dokumentere kendskab til en bred repræsentation af centrale danske litterære værker gennem tiderne med perspektiv til litteraturen i Norden, Europa og den øvrige verden. (...) Teksterne består af dansksprogede tekster suppleret med norske og svenske tekster på originalsprog og verdenslitteratur i oversættelse.«

Dette uddybes i Vejledningen, hvor der gives gode råd med grundlag i Bekendtgørelsen: »Den altovervejende del af teksterne er danske, men undervejs i forløbet skal norske og svenske tekster på originalsproget og verdenslitteratur i oversættelse indgå. Den enkelte lærer bestemmer selv, om der skal være afgrænsede forløb med henholdsvis norsk/svensk og verdenslitteratur. Det er én mulighed. En anden mulighed er at lade disse ikke-danske tekster indgå løbende i den daglige undervisning, når det i et givent forløb er relevant. I et forløb om romantikken er det eksempelvis oplagt at inddrage tysk og engelsk litteratur, ligesom det i et forløb om naturalisme vil være oplagt at inddrage norske og svenske tekster.«

Svenske krav: I »kursen Svenska 2, 100 poäng (som är en gymnasiegemensam kurs för alla högskoleförberedande gymnasieprogram)« skal der læses: »Svenska och internationella författarskap, såväl kvinnliga som manliga, och skönlitterära verk, vilket även inkluderar teater samt film och andra medier, från olika tider och epoker. Dansk och norsk skönlitteratur, delvis på originalspråk.« Endvidere undervises om: »Språkförhållanden i Sverige och övriga Norden, till exempel språklagstiftning, minoritetsspråk och dialekter.« Krav til eleven er i den sammenhæng: »Eleven kan översiktligt redogöra för någon aspekt av språksituationen i Sverige och övriga Norden.«

Alt i alt meget løse og brede rammer for, hvad eleverne skal læse fra de andre nordiske lande, hvor meget lægges op til læreren. Der er f.eks. ikke længere krav om så og så mange sider, som i tidligere (i hvert fald danske) bekendtgørelser. At rammerne er ret løse er i sig selv fornuftigt nok; vi har et ikke-centralistisk undervisningssystem i Norden, til forskel fra for eksempel i Frankrig.

Jeg har helt uvidenskabeligt checket, hvor meget svensk der læses i danske gymnasier. Enhver kan se, hvad der læses i alle fagene ved at gå på nettet til Lectio, hvorfra man vælger et gymnasium, derpå det enkelte hold/fag (her: dansk), klasse (en 3.g.), klik på studieplan, derpå på undervisningsbeskrivelse, hvor læreren skriver, hvad fagets undervisning har bestået af. Jeg kiggede på 22 danskhold, 3. g (som viser læsningen fra 1.-3. gymnasieklasser) på 9 gymnasier i København, Nordsjælland og Bornholm. I løbet af de tre gymnasieår læses i alt et sted mellem 120-140 tekster

(digte, noveller, artikler, romaner o.l.): 22 danskklasser i løbet af tre år: 7 klasser havde ingen svenske tekster læst. 9 havde læst én tekst. 6 havde læst to. (Oftest: Strindberg, Södergran, Lagerkvist). Der er som regel læst mere norsk, men det er mest Holberg, Amalie Skram, Ibsen – som er som at læse dansk! Der er i gymnasiet store krav til dansk m.h.t., hvad man skal arbejde med, og litteratur som sådan fylder kun halvdelen – derudover skal der læses medier og sprog, argumentation, retorik osv. og samarbejdes med andre fag i tværfaglige forløb. Så det kan være svært at lægge et egentligt svensk-forløb. Som jeg kan udlede af min spinkle undersøgelse, er der ofte en enkelt tekst fra svensk, som formentlig indgår i et forløb om det moderne gennembrud i slutningen af 1800-tallet. Imponerende er det ikke set fra et dansk-svensk samarbejdes synspunkt. Det er oplagt, at kravet, som jeg citerede i indledningen om: »...gennem tiderne med perspektiv til litteraturen i Norden, Europa og den øvrige verden«, simpelthen ikke (kan) opfyldes i gymnasiets danskundervisning.

Helge Krarup, der selv er gymnasielektor i dansk (og spansk og mediefag)

Nordisk samarbejde i 60 år

Der er 25 millioner mennesker, som taler svensk, norsk, finsk, dansk eller et andet af de nordiske sprog. En forståelse af hinandens, beslægtede sprog giver direkte adgang til dette store sprogområde. Nordisk Råd blev grundlagt i 1952, altså for 60 år siden. Det nordiske, politiske samarbejde blev stadfæstet med Helsingfors-traktaten, underskrevet i 1962, altså for 50 år siden. I 1971 blev Nordisk Ministerråd dannet, som i realiteten er en lang række råd for de forskellige fagministerier. Under afsnittet om Kulturelt samarbejde i Helsingfors-traktaten fremgår det: at man i alle nordiske lande skal undervise i de nordiske landes sprog, kultur osv. Som det fremgår af en anden artikel her i Ordet er det en målsætning, som ikke eller næppe eller slet ikke eller knap nok opfyldes i undervisningssystemet. Det kan der rettes op på, og det arbejdes der også på i de relevante (undervisnings)organisationer. Det gælder for eksempel Nordispråk, som har eksisteret i 40 år. Det er en sammenslutning af nordiske foreninger for undervisere i nordiske sprog. Nordispråks primære formål er at arrangere efteruddannelseskurser med nordiske temaer og at udgive undervisningsmaterialer til undervisning i nordiske sprog og kultur. Bl.a. har Nordispråk udgivet tværnordiske, litterære antologier. – Et overblik over nordiske samarbejdsorganisationer kan findes på www.norden.org.

H.K.

Nordisk på Göteborg Bogmesse

Bogmessen finder sted 27.-30. september. Hovedtemaet på 2012-bogmessen i Göteborg er det nordiske. – »Hvad er Norden?« er et spørgsmål som kommer til at gennemsyre flere af de seminarer som arrangeres af Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd som er bogmessens primære samarbejdspartnere i forhold til årets nordiske tema. Hvordan ser det nordiske samarbejde ud inden for forskellige områder som eksempelvis politik og kultur? Og hvordan ønsker vi nordboere at fremtiden skal se ud? – »Det nordiske samarbejde fylder 60 år i år, men vi kommer ikke til bogmessen for at se tilbage. Tværtimod. Vi vil stille de spørgsmål som driver Norden fremad, herunder hvad kulturen og kreativiteten betyder for det nye Norden«, siger Jan-Erik Enestam, direktør for Nordisk Råd. Læs nyheder og se hele programmet på www.bokmassan.se.

H.K.

Statistik

Hvor meget oversættes der mellem dansk og svensk? Ifølge de statistiske oplysninger for 2010: I Sverige blev der udgivet i alt 21.631 bøger, heraf faglitteratur: 16.701, Skönlitteratur: 3.211 og Børne- og ungdomslitteratur: 1.719 bøger. Heraf var der fra dansk oversat i alt 136 bøger fordelt på faglitteratur: 67, skönlitteratur: 30, børne- og ungdomslitteratur: 39. I Danmark blev der i 2010 udgivet 12.593 bøger, heraf faglitteratur: 8.787, skönlitteratur: 1.868 og 1.938 børne- og ungdomsbøger. Af disse var der fra svensk oversat i alt 325 bøger, hvoraf 113 var faglitteratur, 111 skönlitteratur og 101 børne- og ungdomsbøger. (Det store antal bøger skal forstås som trykte titler; over halvdelen af faglitteraturen kommer ikke i boghandelen og næppe til offentlighedens kendskab: det er rapporter og lignende.)

Tove Persson og H.K.

Medlemsskab

Medlemmer i DSFS er danske og svenske forfattere, oversættere og lignende »som i egenskab av författare eller översättare till eller från danska eller svenska språket gjort en insats till gagn för den danska eller svenska litteraturen.«

Henvendelse til:
Helge Krarup (DK)
hk@johannesskolen.dk

Thomas Grundberg (SE)
thomas@dansk-svensk.se